رؤیای نتانیاهو هرگز محقق نخواهد شد

سامی ابوزهری، عضو ارشد حماس در واکنش به اظهارات نتانیاهو درخصوص الحاق کرانه باختری به سرزمین‌های اشغالی، گفت: رؤیای نتانیاهو محقق نخواهد شد. وی گفت: ما اجازه الحاق کرانه باختری به اراضی تحت اشغال رژیم صهیونیستی را نمی‌دهیم. ابوزهری افزود: اکنون زمان توقف همکاری‌های امنیتی میان تشکیلات خودگردان و رژیم صهیونیستی به منظور اتحاد میان فلسطینیان فرا رسیده است./ مهر

شیلی و کلمبیا در قطع برق ونزوئلا نقش داشتند

نیکلاس مادورو، رئیس جمهور ونزوئلا گفت عواملی در شیلی و کلمبیا با حمایت و کمک‌های دولت آمریکا در حملات سایبری علیه سیستم برق رسانی ونزوئلا دخالت داشته‌اند. وی این گونه حملات را «تروریسم سایبری» توصیف کرد. مادورو افزود: آیا مردم این را می‌پذیرند که آنها (مخالفان) از طریق تروریسم به قدرت برسند؟ خوآن گوایدو بارها نشان داده که دنباله‌رو و سرمشق‌های دولت آمریکاست. / ایرنا

تحلیل

چالش‌های ۷۰ سالگی ناتو

محمدعلی فیروزآبادی
بین‌الملل

پیمان آتلانتیک شمالی یا ناتو، چهارم آوریل ۱۹۴۹ در واشنگتن و به عنوان واکنشی به جنگ سرد و توسعه‌طلبی‌های شوروی تاسیس شد. در آغاز کار ۱۲ کشور یعنی بلژیک، دانمارک، فرانسه، بریتانیا، ایسلند، ایتالیا، کانادا، لوکزامبورگ، هلند، نروژ پرتغال و ایالات متحده آمریکا در این پیمان سیاسی نظامی فراآتلانتیکی حضور داشتند. این سازمان مشروعیت خود را ذیل ماده ۵۱ منشور سازمان ملل که دفاع را حق طبیعی کشورها می‌داند، تعریف کرده است. بر این اساس اعضای ناتو متعهد شدند از تمامیت همپیمانان خود در این پیمان دفاع و به‌ویژه از حملات احتمالی شوروی جلوگیری کنند. از جمله دلایل اصلی تاسیس ناتو به گفته اولین دبیرکل آن یعنی لرد ایسمای، حضور آمریکا، بیرون نگه داشتن شوروی و «زمین‌گیر کردن آلمان» و در واقع جلوگیری از شعله‌ور شدن دوباره سیاست‌ها و احساسات ناسیونالیستی بود. اما آلمان غربی نیز پس از تاسیس پیمان ورشو توسط شوروی به ناتو پیوست.

اما با پایان گرفتن جنگ سرد و فروپاشی شوروی و انحلال پیمان ورشو، فلسفه وجودی ناتو نیز به نوعی مورد تردید قرار گرفت. اما وجه دیگر فلسفه ناتو یعنی جلوگیری از ظهور دوباره ناسیونالیسم افراطی و ایجاد وحدت اروپایی از یک طرف توجیهی برای ادامه کار این سازمان شد و صد البته با تغییرات ژئوپلتیکی اروپا، چالش‌های تازه‌ای نیز در برابر این پیمان سیاسی نظامی قرار گرفت.

پس از پایان جنگ سرد و فروپاشی بلوک شرق، شماری از اعضای سابق پیمان ورشو به عنوان همکار در این پیمان حضور پیدا کرده و در نهایت در سال ۱۹۹۹ سه کشور سابقا کمونیستی لهستان، چک و مجارستان به عضویت رسمی ناتو پذیرفته شدند. این روند سال ۲۰۰۴ با پیوستن رومانی، اسلواکی، اسلوونی، لتونی، استونی و لیتوانی و همین طور در سال ۲۰۱۷ با پذیرش عضویت دائم کرواسی و آلبانی و بالاخره در سال ۲۰۱۷ با پیوستن مونته نگرو ادامه یافت و به این ترتیب شمار اعضای ناتو به ۲۹ کشور رسید.

در سال ۲۰۰۲ و در راستای بهبود همکاری‌ها با مسکو، شورای مشورتی روسیه در قالب یک کمیسیون تشکیل شد. گرچه این همکاری در آغاز با موفقیت‌هایی همراه بود، اما با آغاز بحران کریمه در سال ۲۰۱۴ این روابط به تیرگی گرایید. با این حال طی سال‌هایی که روابط مسکو با ناتو جریان داشت، پیمان آتلانتیک شمالی در بحران‌های مهمی از جمله بحران‌های خونین بالکان و همین طور در جنگ افغانستان حضور نظامی پیدا کرد. به باور بسیاری از کارشناسان، حضور نظامی ناتو در بحران‌های بالکان گرچه که ظاهرا به جنگ و خونریزی‌ها در این منطقه پایان داد، اما این مساله به قیمت خونریزی‌های بیشتر و خرابی‌ها و ویرانی‌های گسترده تر تمام شد.

مشکلات داخلی ناتو بیش از همه به مساله ترکیه مربوط می‌شود، زیرا این عضو قدیمی ناتو طی سال‌های اخیر از این سازمان فاصله گرفته و به روسیه گرایش پیدا کرده است، اما تعامل با نقش رهبری آمریکا در ناتو از جمله مشکلات اساسی این پیمان سیاسی نظامی به شمار می‌رود. صد البته این مشکل از زمان حضور دونالد ترامپ در کاخ سفید ابعاد گسترده‌تری به خود گرفته است. ترامپ از زمان مبارزات انتخاباتی اعلام کرده بود که آمریکا دیگر حاضر نیست به تنهایی بار همه اعضا را به دوش بکشد و دیگر اعضا نیز باید نقش و سهمی برابر ایفا کنند. این در حالی است که بسیاری از اعضای اروپایی ناتو قادر به پرداخت به اصطلاح حق عضویت خود نیستند.

با این حال ناتو باید برای دیگر چالش‌ها نیز پاسخی مناسب بیابد. زیرا امروزه مساله پناهجویان و تروریسم در جنوب اروپا به یکی از تهدیدهای اصلی بدل شده است. در شرق نیز روسیه، چالش‌های زیادی برای ناتو فراهم آورده است. افزون بر آن چین نیز رفته رفته به یکی از چالش‌های جدی پیمان آتلانتیک شمالی بدل می‌شود. زیرا پکن طی دهه‌های اخیر به یک ابرقدرت نظامی بدل شده و قصد دارد با استفاده از این موقعیت خود نقشی اساسی در تامین منافع امنیتی کشورش به‌ویژه در دریای چین جنوبی ایفا کند و تا به این لحظه نیز ناتو از اقدامی بازدارنده در برابر پکن عاجز نشان داده است.

منبع: اشپیگل آنلاین

تصاویر ماهواره‌ای نشان می‌دهد اولین رآکتور اتمی عربستان به‌زودی تکمیل خواهد شد

آمریکا، عربستان سعودی را به فناوری هسته‌ای مجهز می‌کند

تیغ در دست زنگی مست

علی باقری
بین‌الملل

درحالی که ناظران بین‌المللی نسبت به جنایات و بلندپروازی‌های محمد بن سلمان هشدار می‌دهند و او را فی‌نفسه یک خطر بزرگ برای جهان معرفی می‌کنند، دولت دونالد ترامپ به صورت آشکار و پنهان می‌کوشد هرچه سریع‌تر این زنگی مست را به سلاح‌های هسته‌ای مجهز کند. این در حالی است که هنوز جهانیان جنایت فجیع او در قتل جمال خاشقچی را از یاد نبرده و جنگ‌افروزی‌های او را در یمن و در بحران با امیرنشین قطر فراموش نکرده‌اند.

روز گذشته تارنمای شبکه خبری تلویزیونی سی.ان.ان در گزارشی نوشت: تسریع برنامه هسته‌ای عربستان سعودی موجب نگرانی در کنگره آمریکا و همچنین افزایش تنش در منطقه‌ای وخیم شده است. در ادامه این گزارش آمده است: این مساله که دانشمندان سعودی باید اجازه تولید سوخت هسته‌ای خود را داشته باشند تا آن‌که تحت شرایط شدید کنترل شده آن را وارد کنند، موجب نگرانی برخی کارشناسان صنعتی و اعضای کنگره آمریکا شده است.

به گزارش بی.بی.سی ۱۵ آبان ۱۳۹۷ محمد بن سلمان کلنگ ساخت اولین رآکتور تحقیقات هسته‌ای این کشور در شهرک علم و فناوری ملک عبدالعزیز واقع در ریاض را بر زمین زد. یک شرکت دولتی آرژانتینی به نام «این‌وپ اس‌ای» (Invap SE) این رآکتور را طراحی و می‌سازد. رآکتورهایی که معمولا در زمینه آموزش و تحقیق و توسعه مورد استفاده قرار می‌گیرند. عربستان پیشتر از قصد خود جهت ساخت ۱۶ رآکتور اتمی تا سال ۲۰۳۰ خبر داده و گفته بود هدف از این برنامه، کاهش وابستگی بخش انرژی به نفت و گاز و استفاده از نیروی هسته‌ای جهت تامین بخشی از نیاز داخلی به برق است. به گفته منابع سعودی این برنامه بخشی از برنامه ابتکاری ولیعهد عربستان موسوم به چشم انداز ۲۰۳۰ به شمار می‌رود و هزینه اجرای احداث این نیروگاه‌ها ۸۰ میلیارد دلار تخمین زده شده است.

اولین نیروگاه

به گزارش اسپوتنیک، تصاویری که گوگل ارث منتشر کرده نشان می‌دهد برنامه هسته‌ای عربستان در حال پیشرفت بوده و ساخت یک سازه عمودی که سوخت اتمی در آن قرار دارد، رو به پایان است. به نقل از خبرگزاری بلومبرگ، روند تکمیل این نیروگاه باعث نگرانی کارشناسان منع گسترش تسلیحات هسته‌ای شده است زیرا عربستان هنوز معاهده‌ها و پیمان‌های بین‌المللی مربوط به عدم استفاده از برنامه‌های هسته‌ای غیرنظامی برای اهداف تسلیحاتی را امضا نکرده است. بلومبرگ همچنین می‌نویسد: اگرچه سعودی آشکارا رغبت خود برای داشتن یک نیروگاه اتمی را اعلام کرده بود، اما هنوز کسی چیز زیادی درباره آنچه سعودی در این نیروگاه انجام خواهد داد، نمی‌داند. از این رو بسیاری از کارشناسان حوزه منع گسترش تسلیحات، فعالیت‌های هسته‌ای سعودی را به دلیل اظهارات رسمی این کشور درباره تلاش برای دستیابی به بمب اتمی دنبال می‌کنند. محمد بن سلمان، ولیعهد عربستان پیش از این گفته بود: اگر ایران به عنوان رقیب عربستان در منطقه به سلاح هسته‌ای دست پیدا کند، عربستان هم برای دستیابی به این سلاح تلاش خواهد کرد. این اظهارات باعث نگرانی ناظران برنامه‌های هسته‌ای شده است زیرا آنها امکان بازدید از سایت‌های هسته‌ای ایران را دارند در حالی که این امکان در عربستان وجود ندارد.

خط ویژه اتمی ترامپ

گزارش‌ها نشان می‌دهد دونالد ترامپ برخلاف فشارهایی که بر ملت و دولت ایران آورده و با خروج از برجام تحریم‌های جدیدی را به بهانه‌های واهی علیه ایران تحمیل کرده است، به صورت پنهان خط ویژه‌ای را برای هرچه سریع‌تر اتمی کردن عربستان گشوده است. حدود سه ماه پیش، مجلس نمایندگان آمریکا گزارشی منتشر کرده که بر اساس آن دولت دونالد ترامپ تلاش کرده بود بدون توجه به ملاحظات حقوقی و امنیتی، هر چه سریع‌تر به عربستان فناوری بسیار حساس و پیشرفته هسته‌ای بدهد. در این گزارش ۲۵ صفحه‌ای هشدار داده شده بود که انتقال فناوری هسته‌ای به عربستان می‌تواند به اشاعه سلاح‌های هسته‌ای و بی‌ثباتی در خاورمیانه منجر شود. این گزارش همچنین از مخفی بودن تعاملات دولت ترامپ با عربستان سعودی اظهار نگرانی کرده بود. در این میان ریک پری، وزیر انرژی آمریکا افشا کرد که دولت ترامپ شش مجوز برای فروش فناوری هسته‌ای به عربستان صادر کرده است. به نوشته رویترز، مجوزهای صادر شده به شرکت‌ها اجازه می‌دهد کارهای مقدماتی برای کار روی این نیروگاه‌ها را پیش از انعقاد رسمی قرارداد میان دو کشور امضا کنند. بر مبنای سندی از وزارت انرژی آمریکا که به دست رویترز رسیده شرکت‌های طرف همکاری دولت این کشور از این وزارتخانه خواسته بودند تا مساله صدور مجوزها مخفی نگه داشته شود.

بدگمانی‌ها درباره روابط پنهان دولت ترامپ و محمد بن سلمان شاهزاده جاه‌طلب سعودی زمانی بالا گرفت که مساله جنایت قتل جمال خاشقچی روزنامه‌نگار منتقد سعودی در کنسولگری عربستان در استانبول افشا شد. به دنبال آن هرچه مقامات آمریکایی و به‌خصوص نمایندگان این کشور تلاش کردند دولت ترامپ را از عربستان دور کنند، موفق نشدند و ترامپ به دلیل بده بستان‌های کثیر خود با شاهزاده سعودی تمام‌قد به دفاع از او برخاست. دولت ترامپ در کنار این کمک‌های فراوان تسلیحاتی به عربستان تلاش می‌کند آن را لاپوشانی کرده و طوری وانمود نماید که برنامه‌های نظامی عربستان صلح‌آمیز بوده و کاملا تحت کنترل است. دو روز پیش نیز مایک پمپئو وزیر خارجه آمریکا در برابر ابراز نگرانی جهانی نسبت به تبدیل عربستان به یک قدرت هسته‌ای در منطقه گفت: «ما (آمریکا) اجازه نمی‌دهیم این امر رخ دهد». دو حزب دموکرات و جمهوریخواه فوریه گذشته در قطعنامه‌ای که در سنا مطرح شد، خواستار آن شدند که استفاده از هرگونه فناوری هسته‌ای آمریکا در عربستان سعودی باید متضمن آن باشد که عربستان قادر به غنی سازی اورانیوم و یا روند ساخت آن نباشد. با این حال آخرین گزارش‌ها نشان می‌دهد جارد کوشنر، داماد و مشاور ترامپ، دوست شخصی محمدبن سلمان ولیعهد سعودی بوده و در حال حاضر لابی‌گر اصلی دولت سعودی در داخل دولت ترامپ محسوب می‌شود.

عربستان سعودی طی سال‌های گذشته تلاش کرده بود از طریق همکاری با پاکستان به فناوری هسته‌ای دست یابد. بعدها سردمداران این کشور به فکر همکاری با مقامات صهیونیستی افتادند تا جایی که سازمان‌های اطلاعاتی غربی معتقد شدند اسرائیل در حال پشتیبانی عربستان برای توسعه کلاهک هسته‌ای است. به باور آنها دشمنی با ایران اسرائیل و عربستان را در یک کانال جدید همکاری هسته‌ای هدایت کرده است. عربستان همچنین از سال ۲۰۱۲ همکاری‌هایی را با چین شروع کرد که هدف از آن تولید اورانیوم در داخل عربستان سعودی بود.

درنگ

نکته ظریف

محمدجواد ظریف، وزیر خارجه ایران، درواکنش به گزارش‌ها در مورد «تلاش» برخی منصوبان رئیس جمهور آمریکا برای تحویل فناوری هسته‌ای به عربستان در توییتر نوشت: «آنچه برای ما روشن بود روز به روز برای جهانیان روشن‌تر می‌شود: برای آمریکا نه حقوق بشر مایه نگرانی واقعی است و نه برنامه‌های هسته‌ای. اول یک روزنامه‌نگار مثله‌شده (خاشقچی)؛ و اکنون هم فروش غیرقانونی فناوری هسته‌ای به عربستان؛ اینها دورویی ایالات متحده را کاملا افشا می‌کند».

خبرهای کوتاه

هشدار پاکستان به هند

شاه محمود قریشی، وزیر خارجه پاکستان گفت: این کشور بیم آن دارد که هند ممکن است در روزهای آینده به پاکستان حمله کند. وی اظهار کرد: چیزی به انتخابات عمومی در هند نمانده و براساس اطلاعات محرمانه که در اختیار داریم ما نگرانیم که هند بین روزهای ۲۶ تا ۳۱ فروردین (۱۶ تا ۲۰ آوریل) بار دیگر دست به تهاجم علیه پاکستان بزند. قریشی هشدار داد: هرگونه اقدام هند علیه پاکستان تبعات بسیار خطرناکی خواهد داشت./ ایرنا

سه‌شنبه، جانشین بوتفلیقه تعیین می‌شود

به دنبال استعفای رئیس جمهوری الجزایر از منصب خود، منابع مطلع از تشکیل جلسه پارلمان این کشور برای تعیین جانشین موقت وی در روز سه‌شنبه خبر دادند. مدیر ارتباطات مجلس الامه (پارلمان) الجزایر اعلام کرد پارلمان الجزایر برای بررسی «خلأ ریاست جمهوری» و تعیین عبدالقادر بن صالح، رئیس کنونی مجلس الامه به عنوان جانشین موقت عبدالعزیز بوتفلیقه، رئیس جمهوری مستعفی این کشور برای ۹۰ روز تشکیل جلسه می‌دهد./ ایسنا

پاپ: سلاح‌های آمریکا و اروپا عامل مرگ کودکان است

پاپ، رهبر کاتولیک‌های جهان از آمریکا و کشورهای اروپایی بابت فروش سلاح‌هایی که برای کشتن کودکان در مناطق جنگ‌زده به کار گرفته می‌شوند انتقاد کرد. پاپ افزود: بدون فروش این سلاح‌ها شاهد وقوع جنگ در کشورهایی نظیر افغانستان، یمن و سوریه نبودیم. او گفت: این کشورها باید وجدانشان بابت مرگ هر کودک در عذاب باشد./ فارس

تهدید وزرای کابینه انگلیس به استعفا

وزرای هم‌حزبی نخست‌وزیر انگلیس تهدید کردند چنانچه وی تحقق برگزیت را بیش از این به تاخیر بیندازد؛ به طور دسته‌جمعی استعفا خواهند کرد. این در حالی است که می دیروز شنبه به ناکامی راهبردهای پیشنهادی خود برای جلب موافقت پارلمان با توافق برگزیت اذعان و تاکید کرد که در آینده نزدیک نیز به تحقق این امر امیدی ندارد. / مهر

مقررات منع آمد و شد در خارطوم

ارتش سودان بعد از آن‌که معترضان توانستند برای اولین بار خودشان را به نزدیکی‌های کاخ ریاست‌جمهوری برسانند، در شهر خارطوم مقررات منع آمد و شد اعلام کرد. به گزارش العالم، رسانه‌ها گزارش داده بودند معترضانِ مخالف با عمر البشیر، رئیس جمهور سودان در خارطوم برای اولین بار خودشان را به مقر ارتش رساندند. محل اسکان رئیس جمهور سودان فاصله چندانی با این مکان ندارد. در همین حال نیروهای امنیتی به سمت معترضان گاز اشک‌آور پرتاب کرده و چند نفر را دستگیر کردند. ارتش تاکنون در اعتراضات دخالت نکرده است.

تظاهرکنندگان با سردادن شعارهایی خواستار پیوستن ارتش به مردم برای سرنگونی دولت سودان شدند. تظاهرات در سودان در ابتدا در اعتراض به مسائل اقتصادی و افزایش هزینه‌های زندگی آغاز شد، اما معترضان اکنون خواستار کناره‌گیری عمر البشیر از قدرت هستند. روز شنبه گذشته نیروهای امنیتی برای متفرق کردن معترضان از گاز اشک‌آور استفاده کردند و چند نفر را بازداشت کردند، اما با وجود این هزاران تظاهرکننده توانستند برای نخستین بار خود را مقابل مقر فرماندهی ارتش برسانند که فاصله چندانی با کاخ ریاست جمهوری ندارد. این تظاهرات به مناسبت سی و چهارمین سالگرد کودتای سودان برگزار شد که طی آن جعفر نیمیری، رئیس جمهور وقت سقوط کرد.

تظاهرکنندگان با محاصره مقر ارتش سودان و دادن شعارهایی خواستار پیوستن ارتش به مردم برای سرنگونی دولت شدند

انجمن صنفی متخصصان سودان که متشکل از کانون‌های وکلا و پزشکان این کشور است از گروه‌های اصلی ترتیب‌دهنده این اعتراضات بوده است. پزشکان سودانی نیز در جریان چهار ماه گذشته به رهبران اصلی اعتراضات این کشور بدل شدند و به همین علت هم هدف سرکوب‌های مقام‌ها و نهادهای امنیتی قرار گرفتند. دو ماه پس از آغاز اعتراضات در ماه دسامبر سال گذشته، بسیاری امیدوار شدند عمرالبشیر آماده استعفا و کناره‌گیری از قدرت باشد اما رئیس جمهور سودان با اعلام وضعیت فوق‌العاده به اختیارات خود برای مقابله با معترضان افزود. عمر البشیر حدود ۲۰ سال است در راس قدرت باقی مانده است. به گزارش دیدبان حقوق بشر از زمان آغاز اعتراضات ۵۱ نفر کشته شده‌اند، هر چند دولت سودان آمار کشته‌شدگان را ۳۱ نفر می‌داند.

السراج: حفتر کودتا کرده است

فایز السراج، نخست‌وزیر دولت توافق ملی لیبی معتقد است ژنرال حفتر با حمله به طرابلس علیه دولت قانونی این کشور کودتا کرده است. وی می‌گوید حفتر با حمله به طرابلس، این کشور را به بیراهه می‌کشاند. حفتر خلف وعده کرد و از پشت به ما خنجر زد. ما از تحرکات نیروهای وی غافلگیر شدیم. وی افزود: ما برای تقویت توافق در لیبی امتیازهای زیادی دادیم. دستمان را برای صلح دراز کردیم، اما جنگ حفتر کودتایی علیه توافق سیاسی است و ما با زور جواب او را خواهیم داد. تمامی کسانی که در به خطر انداختن جان مردم دست داشته باشند در مقابل دستگاه قضای محلی و بین‌المللی قرار می‌گیرند.

نیروهای حفتر از روز پنجشنبه عملیاتی را برای «آزادی طرابلس از دست تروریست‌ها» آغاز کردند و اخبار حاکی از این است که کنترل مناطق و شهرهایی را هم در نزدیکی طرابلس در دست گرفته‌اند. به گفته منابع درگیری‌هایی نیز میان نیروهای حفتر و نیروهای وابسته به دولت توافق ملی رخ داده است. تحولات نظامی در غرب لیبی درحالی صورت گرفته که سازمان ملل برای برگزاری نشستی در شهر غدامس بین ۱۴ و ۱۶ آوریل تلاش می‌کند. غسان سلامه، فرستاده سازمان ملل به لیبی شنبه اعلام کرد این کنفرانس ملی فراگیر با هدف حل بحران و در موعد خود برگزار می‌شود مگر این‌که شرایط ناگواری موجب به تأخیر انداختن آن شود.

از سال ۲۰۱۱ لیبی شاهد درگیری‌ها میان شبه‌نظامیان مسلح است. درحال حاضر نیروهای حفتر کنترل شرق لیبی و بخشی‌هایی از جنوب این کشور را نیز در دست دارند. آخرین خبرهای روز گذشته از درگیری‌های شدید در حومه طرابلس و اعلام بسیج عمومی از سوی دولت وفاق حکایت داشت. طی روزهای گذشته بیشتر کشورهای جهان خواستار توقف حملات در طرابلس و روی آوردن به میز مذاکره برای حل اختلافات در این کشور شدند. گفته می‌شود دولت‌های مصر، عربستان و امارات در کنار دولت فرانسه از اقدامات ژنرال حفتر حمایت می‌کنند. برخی تحلیلگران درگیری‌های اخیر در طرابلس را نشانه‌ای از یک جنگ نیابتی بین برخی دولت‌های خارجی می‌دانند و می‌گویند ادامه این درگیری‌ها می‌تواند روزهای خونباری را برای ساکنان پایتخت لیبی رقم بزند.